

MOSTRES BIOLÒGIQUES PER A ESTUDIS MICROBIOLÒGICS

Presca, transport i conservació

Dra. Lurdes Matas
Servei de Microbiologia HUGTiP

CONTINGUT

1. Consideracions generals a la presa de mostres
2. Presa de mostres en ITS en la dona
3. Presa de mostres en ITS en l'home
4. Presa de mostra en ITS ulceratives

CONCEPTE DE MOSTRA CLÍNICA

- Producte provinent d'un pacient i sobre el qual, el microbiòleg realitza les proves necessàries per arribar a un diagnòstic etiològic
- Mostres per a diagnòstic directe
- Mostres per a diagnòstic indirecte = (serologia)

Recollida de mostres

- Presa de mostra
- Transport
- En el conjunt de les etapes del diagnòstic microbiològic, la recollida es crucial i del qual depenen tots els altres.

La millor tècnica del món és inútil sobre una mostra mal recollida

Presca de mostres

- Indicació clínicca clara
- El material ha de ser representatiu del lloc de la infecció
- S'ha de recollir material en quantitat suficient

Presca de mostres

- Evitar al màxim la contaminació amb la flora comensal.
- Sovint es recomana material vores lesió
- Per a col·leccions tancades sempre millor punció que escovilló

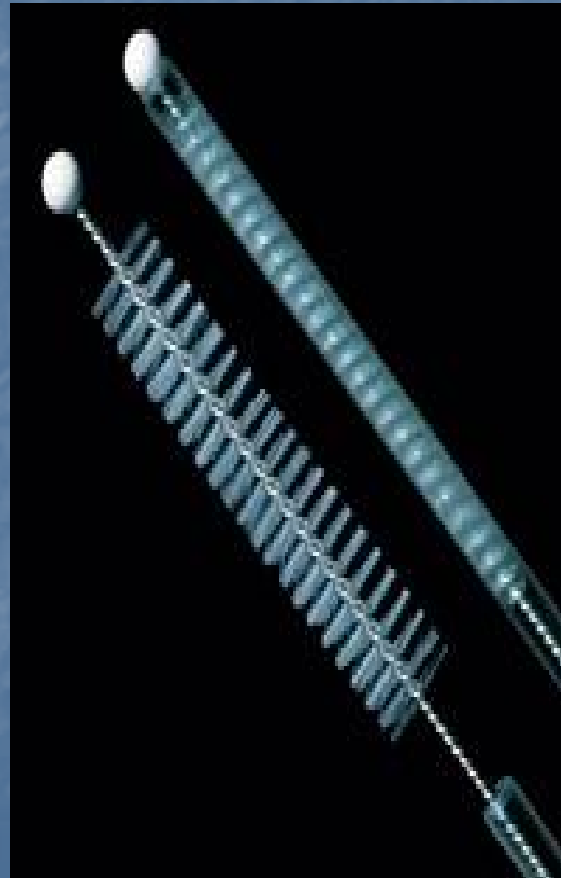
Transport

- RÀPID

En sistemes adients

- Estèrils
- Tanquin bé (no pèrdua de material)
- Perfectament identificats
- Si cal amb medi de transport
- Amb la petició ben emplenada

Escovillons

Mostres per serologia

- És del tot convenient que el pacient estigui en dejú.
- S'ha de dipositar en tub estèril sense anticoagulant. També són adients els que porten un activador de la coagulació (resines)
- Precaució en fer servir les mateixes mostres que han passat pels autoanalitzadors bioquímics iii

Transport

- Objectiu: mantenir les mateixes condicions de la recollida
 - Evitar calor i fred extrems
 - Arribada al laboratori en 30 min. En cas contrari mantenir en gelera (4-8°C)
EXCEPTE SI BUSQUEM *NEISSERIA*
 - També és molt important anar ràpid amb les mostres per estudi RNA per biologia molecular.
 - Enviaments per correu han de seguir la normativa internacional específica

Preses de mostres en ITS en la dona

- Vulvovaginitis
- Cervicitis
- Endometritis
- Salpingitis
- Malaltia pèlvica inflammatòria

Vulvovaginitis

- *Trichomonas vaginalis*
- *Candida* spp
- Vaginosi bacteriana (*Gardnerella*)

MATERIAL: ESCOVILLÓ AMB MEDI DE TRANSPORT

TÈCNICA: Introduiu l'escovilló en la vagina, realitzeu 2 o 3 rotacions i espereu entre 20-30 segons

Les tricomonas són molt làbils a la dessecació.

En nenes petites

Oxiürs → Cinta adhesiva perianal

Materials → Cultiu per a *Pseudomonas*

CERVICITIS

- *Neisseria gonorrhoeae*
- Dona en taula d'exploració ginecològica
- Eliminació de les secrecions pericervicals
- Escovilló amb medi transport
- Introduïu-lo en canal cervical roteu 2-3 cops i espereu 15-20 segons

**CONSERVEU LA MOSTRA
A TEMPERATURA AMBIENT I
ENVIEU-LA RÀPIDAMENT
AL LABORATORI**

- *Chlamydia trachomatis*
- Dona en taula d'exploració ginecològica
- Eliminació de **TOTES** les secrecions pericervicals i cervicals

**VOLEM CÈL·LULES EPITELIALS
NO PUS NO MOC**

- Escovilló específic per PCR (sovint raspallet)
- Introduïu-lo en canal cervical roteu fermament 8-9 cops
- Envieu la mostra ràpidament al laboratori

ENDOMETRITIS, SALPINGITIS, MALALTIA PÈLVICA INFLAMATÒRIA

- En principi cal recollir una **mostra endocervical**, de la mateixa manera que s'ha explicat abans.
- Si cal o convé també es poden fer estudis microbiològics de **biòpsies d'endometri, trompes o resta d'annexes**.
- Si hi ha pelviperitonitis també es pot recollir **pus/ líquid peritoneal** per culdocentesi.

Presca de mostres en ITS en l'home

- Balanitis
- Uretritis
- Prostatitis

Balanitis

- *Candida albicans*

MATERIAL: ESCOVILLÓ AMB MEDI DE TRANSPORT

TÈCNICA: Recolliu la secreció de les vores de la lesió.

Si cal netegeu prèviament amb solució salina

Uretritis

- *Neisseria gonorrhoeae*
- *Trichomonas vaginalis*

MATERIAL: ESCOVILLÓ FI AMB MEDI DE TRANSPORT

TÈCNICA: Recolliu la secreció introduint lleument l'escovilló en el canal uretral

- Si hi ha poca secreció, es recomana recollir la mostra a primera hora del matí (abans de miccionar)

CONSERVEU LA MOSTRA A TEMPERATURA AMBIENT I ENVIEU-LA RÀPIDAMENT AL LABORATORI

- Per a tècniques de PCR per gonococ **l'orina** és també una bona mostra

URETRITIS

- *Chlamydia trachomatis*

**MATERIAL: ESCOVILLÓ FI/ RASPALLET AMB
MEDI DE TRANSPORT PER A *CHLAMYDIA***

**TÈCNICA: Recolliu la secreció introduint firmament
l'escovillò en el canal uretral**

- Per a tècniques de PCR **l'orina** és també bona mostra
- En la proctitis recolliu escovilló **rectal**

ENVIEU LA MOSTRA RÀPIDAMENT AL LABORATORI

PROSTATITIS

- La mostra més adient es **l'orina** recollida **post massatge prostàtic**
- També es pot fer cultiu del **semen**

Estudi estat de portador de gonococ

- Triple estudi
 - Mostra genital (vaginal/uretral)
 - Mostra rectal
 - Mostra faríngia
 - Apliqueu l'escovilló a la paret posterior de la faringe i les amígdals. Eviteu la contaminació amb saliva o resta de la mucosa oral.

Presca de mostra en ITS ulceratives

■ XANCRES SIFILÍTIC

- Únicament té sentit si es disposa de microscopi de camp fosc en qüestió de 1-2 min
- TÈCNICA:
 - Netegeu la lesió amb solució salina
 - Apliqueu un portaobjectes a sobre el xancra
 - Dispenseu 1-2 gotes de sèrum fisiològic
 - Tapeu amb un cobreobjectes
 - Observeu en microscopi de camp fosc

Presca de mostra en ITS ulceratives

- XANCRE TOU

- MATERIAL: ESCOVILLÓ AMB MEDI DE TRANSPORT

- Recolliu secreció de l'interior de la lesió

- És molt important que indiqueu al laboratori la sospita diagnòstica